Humanist

15 juni 1979
34e jaargang nr. 12
Tweewekelijkse uitgave van
het Humanistisch Verbond
Postbus 114, Utrecht
Tel. (030) 31 81 45

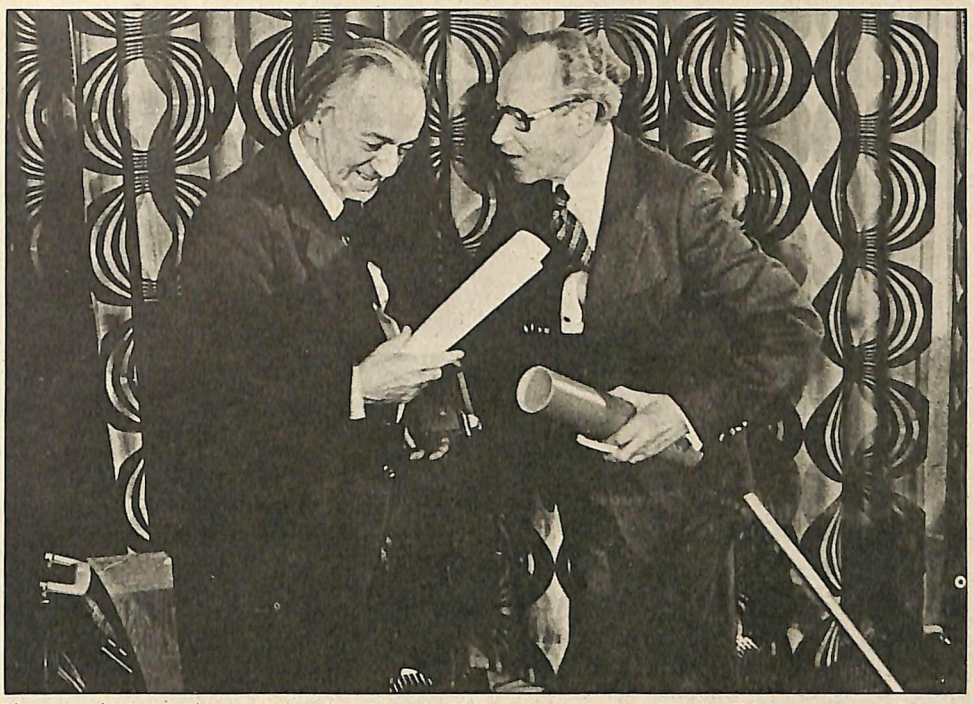

Voor veel aanwezigen op het kongres in Hilversum vormde de uitreiking van de J. P. van Praag-prijs het hoogtepunt van deze twee dagen. Op de middenpagina's van deze Humanist de belangrijkste gedeelten uit de toespraken van Henk Bonger en Geert van Oorschot. Let ook bij dit Herenleedtafereeltje op het EO-achtige motief van de gordijnen!

twee dagen kongres in kort bestek

Hierbij een voorlopig en kort verslag van het onlangs gehouden kongres. Op een later tijdstip zullen we nog uitgebreider en vollediger terugkomen op genomen beslissingen, uitspraken en gevoerde diskussies op het kongres.

Eerst werd aan de hand van het tweejaarlijkse verslag – dat heel wat vragen van afgevaardigden aanleiding gaf – het beleid van het hoofdbestuur over de afgelopen twee jaar goedgekeurd. Ook het financieel beleid waar weinig vragen over werden gesteld werd goedgekeurd.

Het voorstel van Leeuwarden (vormingsleiders/sters dienen HVO-lid te zijn van het HV) werd aangenomen, waarbij in uitzonderingsgevallen één jaar uitstel kan worden toegestaan.
Het voorstel van Bilthoven over relationeel vormingswerk (ontmoetingsgroepen) waarin wordt gesteld of dit type werk wel tot de taak van het HV gerekend kan/mag worden, beantwoordde het kongres positief.

Het volgende punt op de agenda bestond uit een tekst van de statuten en het huishoudelijk reglement, aangepast aan de nieuwe wettelijke bepalingen op dit gebied. Na enkele wijzigingen te hebben aangebracht stelde het kongres de definitieve tekst vast. De volledige tekst van de statuten en het huishoudelijk reglement zal worden gepubliceerd in een nieuwe uitgave van het statuten- en reglementenboekje, dat binnenkort voor alle belangstellenden beschikbaar zal komen. De vergadering op zaterdag eindigde met de uitreiking van de J. P. van Praagprijs aan Geert van Oorschot, zie hiervoor pagina 4 en 5.

Met de beleidsnota van het hoofdbestuur begon de zondagszitting van het congres. Hieraan zal in een volgend nummer nadere aandacht worden besteed.

Het kongresvoorstel van 's Hertogenbosch over de vredesproblematiek leidde na een uitvoerige discussie tot het aannemen van een resolutie die in de komende Humanist volledig zal worden geplaatst.

Voor het voorstel van de gemeenschap Bilthoven (over de wijze, waarop het HV het politiek en maatschappelijk bestel aktiever zou kunnen beïnvloeden) was niet voldoende tijd meer beschikbaar. Dit voorstel werd ter behandeling verwezen naar de Verbondsraad.

Vervolgens weer enige financiële aangelegenheden. De begroting voor 1979 werd goedgekeurd, evenals het voorstel de minimum-kontributie voor 1980 te bepalen op *f* 60,– en voor 1981 op *f* 65,–. Nogal wat diskussie gaf het voorstel over de verdeelsleutel van de kontributie. De laatste jaren was het zo, dat van de bruto kontributie eerst de kosten van Humanist werden afgetrokken en van het overige ging 30% naar de gemeenschappen en 70% naar de centrale kas. Aangezien de kosten niet alleen stijgen voor de centrale kas, maar ook voor de gemeenschappen vroegen een aantal afgevaardigden deze verdeelsleutel vast te stellen op 40/60%, zoals het vroeger ook was geweest. Dat brengt nogal wat problemen met zich mee, die niet allemaal konden worden besproken. Daarom werd besloten de verdeelsleutel voor 1979 te bepalen op 30/70% en dit probleem voor 1980 in de Verbondsraad nader onder ogen te zien.

Tenslotte leverde de verkiezing van het Hoofdbestuur nog een levendige diskussie op. Enkele afgevaardigden hadden van de kandidaat Bolkestein in de pers uitlatingen gelezen, waarvan zij zich afvroegen of deze opvattingen de toets van een humanistische kritiek wel konden doorstaan. Daar werd nader op ingegaan, zowel door het HB als door Bolkestein zelf, waarna één afgevaardigde toch nog om een stemming vroeg. Die werd gehouden en liet als uitslag zien 128 stemmen vóór Bolkestein, 56 tegen en 9 onthoudingen, waarmee Bolkestein dus met een royale meerderheid was gekozen.

VAN HET HOOFDBESTUUR

In de HB-vergadering van 11 mei 1979 vond weer de periodieke bespreking plaats met Sinke, de hoofdraadsman bij de strijdkrachten, en Spoelstra, assistent-hoofdraadsman.
Beiden konden belangrijk nieuws melden. Bij de dienst is een taakbelastingsonderzoek gehouden naar de zwaarte en de omvang van de taken van de humanistische raadslieden in het leger. Daaruit is gebleken hoe zeer de werkzaamheden zijn toegenomen. Zo wordt b.v. ook vanuit het beroepspersoneel steeds vaker een beroep op geestelijke bijstand bij levensvragen gedaan. De rayons die door één raadsman moeten worden ,,bediend'' zijn vaak zeer groot en omvatten niet zelden verscheidene kazernes en legerplaatsen. Konklusie van het onderzoek was dat een aanzienlijke uitbreiding van de dienst zeer urgent is, een aanvraag daartoe is inmiddels ingediend bij de Minister van Defensie.
Voor de sekretarissen, die een administratief-ondersteunende en voorlichtende taak vervullen op een aantal legerplaatsen, is een verhoging van hun ambtelijke rang aangevraagd. Naar verwachting zullen de financiële resultaten van het Coornherthuis over 1979 wat gunstiger uitvallen, nu de belangstelling voor de 2½-daagse vormingskursussen daar is toegenomen en de mogelijkheden voor 1-daagse kursussen is hersteld na een gezamenlijke aktie van de drie diensten g.v. in de krijgsmacht. Ook al zou de eksploitatie verliesgevend zijn, dan zou het Verbond dit voor lief moeten nemen, omdat door de kursussen op het Coornherthuis vele honderden jonge mensen met de humanistische denkwereld kennis maken.
Eén van de raadslieden is momenteel met het Nederlandse Unifil-detachement in Libanon; hij houdt de dienst regelmatig van de situatie daar op de hoogte. Een gezamenlijke werkgroep van de dienst en het Hoofdbestuur bespreekt de kernbewapeningsproblematiek.
De taakgroep GVV verzorgde een korte rapportage over de plaatselijke geestelijke verzorging. Helaas is de funktionaris in die sektor, Ila Schoutsen, lange tijd ziek geweest. Nu zij weer is hersteld, kan zij haar taken weer gaan opnemen.
Tot slot twee zaken, die bij de aktualiteiten aan de orde kwamen. Een HV-delegatie zal deelnemen aan een hoorzitting van een Bijzondere Kamerkommissie over de Arabische boykot van Israël, die in Nederland o.m. heeft geleid tot de afgifte van niet-jood-verklaringen.
Volgens persberichten treft de Minister van Verkeer en Waterstaat voorbereidingen voor een noodplan i.v.m. benzinerantsoenering. In tegenstelling tot in 1973 is het HV ditmaal niet benaderd over een eventuele ontheffing voor bepaalde funktionarissen van het zondagse rijverbod,met diverse kerkelijke instellingen is daarover wel weer kontakt opgenomen. Het Verbond heeft het ministerie hierover met sukses benaderd.

Sentrop

Geestelijke Verzorging

Op zaterdag 6 en zondag 7 oktober wordt een weekend-konferentie gehouden voor raadslieden en medewerkers in de plaatselijke geestelijke verzorging. De konferentie zal plaats vinden in de Internationale School voor Wijsbegeerte te Leusden. Te zijner tijd zal in de Humanist en door middel van een rondschrijven meer informatie worden verstrekt.
Maar houdt u vast deze datum vrij!

Ida Kalmijn

mannenemancipatie

Van 18-21 juni 1979 wordt er op Vormingscentrum Crabbehoff in Dordrecht een oriëntatieweek Mannenbeweging/Emancipatie gehouden.
Aandacht zal worden geschonken o.a. aan Man en sexualiteit, politiek, werk, radicale therapie.
Een vervolgweek zal plaatsvinden van 20-24 augustus 1979.
Kosten, incl. maaltijden en overnachtingen: *f* 125,–.
Informatie, programma en aanmelding: Vormingscentrum Crabbehoff, Talmaweg 10, Dordrecht. Telefoon: 078 - 170988.

Humanist

eindredakteur: Hes van Huizen
Humanist is een uitgave van het Humanistisch Verbond
Redaktieadres:
Oude Gracht 152,
3511 AZ Utrecht
Telefoon: 030-318145
Abonnementsprijs voor niet-leden *f* 20,— per jaar
t.n.v. Humanistische Pers, postgiro 58, Utrecht.
Gedrukt op kringlooppapier bij Brouwer Offset bv, Utrecht.

OM TE HUILEN

Iedere minuut worden in de tropen 20 ha regenwoud verwoest. Iedere minuut rukken de woestijnen 10 ha op. Ieder jaar gaan enkele procenten van de rijkdom van de zee verloren door roofbouw. Overal ter wereld voltrekken zich ontwikkelingen die leiden tot een haast onstuitbare aftakeling van de biosfeer: het complex van bodem, water en lucht, van planten en dieren, dat het milieu vormt waarin wij leven en waardoor wij leven. De Internationale Unie voor Natuurbehoud roept op tot een wereldomvattende actie om dit aftakelingsproces te stoppen. Delegaties uit 60 landen hebben een actieprogram opgesteld. Dit valt te lezen in Natuur en Milieu, maandblad van de Stichting Natuur en Milieu. Abonnement 30 gulden per jaar. Adres stichting: Noordereinde 60, 1243 JJ's-Graveland. tel. 035 - 62004.

kleine dingen

Andere jaren zou u omstreeks deze tijd precies op de hoogte geweest zijn van onze vakantieplannen. U zou in gedachten ons huis vol zien liggen met dingen, die meemoesten en waarvan mijn man altijd, ieder jaar weer, zei, dat dat vast niet allemaal in de auto zou kunnen en dat ik natuurlijk weer veel te veel kleren meenam.
Wat dat betreft leven we nu in een oase van rust. Mijn man kan de therapie, die overigens al bijna tot het minimum teruggebracht is, nog niet helemaal missen, zodat we geen plannen kunnen maken en alle vakantiespullen netjes op hun plaats blijven. Nu hebben we ons inmiddels leren neerleggen bij het onvermijdelijke en we kunnen er ons gelukkig in verheugen, dat het steeds beter met hem gaat, maar toch, zelfs hier in Nederland schijnt de zon wel eens en dan krijgen we toch de kriebels, therapie of geen therapie.
En dan besef je eigenlijk, hoe gewoon het is, op vakantie gaan. Je staat er niet bij stil, het hoort bij 't leven. Wij hebben bovendien altijd van die heerlijke vakanties gehad. Maanden van tevoren verheugden we ons erop, mopperend vsoms over de rompslomp, die het meebracht, al die regelingen, maar zo'n maand eruit, samen weg, nieuwe dingen beleven en je samen grenzeloos vrij en gelukkig voelen, daar konden we niet buiten, daar teerden we weer een heel jaar op. Totdat dat opeens niet gebeurt, niet op vakantie, terwijl we er na deze depressie-periode juist nu allebei zo'n behoefte aan zouden hebben.
Maar dan wordt het leven opeens heel anders. Dan ontdek je, hoe zalig een fietstocht kan zijn, hoe prachtig het Fluitekruid in de bermen staat en wat een weelde van wilde bloemen er op 't ogenblik in de natuur is en je kijkt naar de vogels.
Van de vier dagen, dat mijn man rondom het week-end thuis is, buiten we ieder uur uit, mateloos genietend van de kleine dingen, die zo dichtbij voor 't grijpen zijn. Gezellige uitjes en soms 's avonds nog gauw even een fietstochtje langs de Amstel en aan 't water bij een kopje koffie kijken naar de ondergaande zon.
De andere drie dagen van de week spelen zich voor de therapie af vlak bij een schitterend duinwaterleidinggebied, waar we in de vrije uren fantastische wandelingen maken door een onvergelijkelijke mooie natuur, doodstil en dan zijn we gelukkiger dan in de meest verrukkelijke vakantie. Het kàn weer, we kunnen weer genieten na al die sombere verdrietige maanden.
Nooit zal een vakantie zó rijk zijn als deze tijd, vol kleine dingen, die eigenlijk zulke geweldig grote vreugden zijn.

Ans Spigt

Koot en Bie: Een humanist in hemdsmouwen is als een paus in een zwembroek.

ruim 80 deelnemers

tweede jongerenweekend impuls voor verdere aktiviteiten

Voor de tweede keer dit jaar hielden humanistische jongeren een weekend met elkaar. Meer dan tachtig deelnemers togen op vrijdagavond 18 mei naar de jeugdherberg in Elst, waar zij tot zondagmiddag een gastvrij onderkomen vonden. Op heel verschillende wijzen maar met veel enthousiasme zijn allerlei groepen bezig met invulling van het begrip humanisme. En opnieuw is er een plan voor een volgend weekend, waarschijnlijk begin oktober.

Hoewel de meesten elkaar niet kenden en de groep wat achtergronden betreft nogal verschilde (er waren bijvoorbeeld jongeren van 17 tot 34 jaar), bleek het werken in groepjes van hooguit tien personen plezierig te verlopen. Het programma was open van opzet en daardoor kon ieder naar eigen voorkeur een thema ter hand nemen.

diskussies

Er waren kennismakingsgroepen waarin eigen ervaringen aan humanistische uitganspunten werden getoetst. Gepraat werd over het ,,typisch humanistische'', in tegenstelling tot het christelijke. Vragen werden gesteld als: wat is humanisme eigenlijk, waarom trekt het humanisme mij aan, hoe pas ik humanisme toe in mijn leven en hoe kan ik anderen vertellen wat humanisme is. Onder een koesterende zon werd er buiten, tussen de bossen en de hei, heel wat gediskussieerd. In sommige groepen ging het sterk de theoretische kant op en kwamen begrippen op tafel als een humanistisch wereldbeeld, scheiding van kerk en staat, vrijheid en verdraagzaamheid. Bij andere groepen kreeg de praktische uitwerking meer aandacht en werd gepraat over aktiviteiten in de eigen regio, om bijvoorbeeld als vrijwilliger, samen met een raadsman/vrouw, in een gevangenis, ziekenhuis of school op bezoek te gaan.

spel en kabaret

Het spelelement kreeg ook alle aandacht. In veel groepen was gewerkt aan een korte sketch waarin op zaterdagavond iets getoond werd van waar men overdag mee bezig was geweest. Zo was daar de ontredderd rakende humanist, die bij de gemeente zijn persoonskaart wilde veranderen en van het kastje naar de muur werd gestuurd. Er was een humanistisch ganzenbord bedacht en weer een andere groep liet heel knap iets zien van allerlei bestaande en verander(en)de relatie- en leefpatronen.

Een stelletje humanisten te Elst
bedachten hoe komen we het snelst
tot een waarlijk humanistisch wereldbeeld?
Ach, de meningen waren zeer verdeeld,
ze diskussiëren nu nog steeds om het felst.
(Limerick, gemaakt op het jongerenweekend te Elst)

Tot slot zagen we een half uur durend kabaret, waarin een zevental jongeren het HV en aanverwante zaken op de korrel namen.

verklaring kernenergie

Op zondag werd onder meer een verklaring opgesteld inzake kernenergie. Daarin doen de aanwezigen een beroep op het hoofdbestuur om als Humanistisch Verbond mede te ijveren voor het afschaffen van energiewinning uit kernmateriaal. ,,Wij menen dat de handel in kernmateriaal, winning van kernenergie en opslag van kernmateriaal (afval), NU dermate onkontroleerbaar en onbeheersbaar zijn dat we er NU mee moeten STOPPEN'', aldus een konklusie uit de verklaring.

België

Op het weekend waren ook enkele humanistische jongeren uit België, die ons vertelden over de situatie in hun land. Daar bestaat al jaren een vrij sterke jongerenorganisatie, apart van het Humanistisch Verbond. Het verschil zit in de politieke benadering van beide verenigingen. Terwijl de jongeren sterk in socialistische richting denken, kan het Belgische HV eerder als rechts liberaal worden gekenmerkt, aldus deze jongeren.
Het is een vruchtbaar weekend geweest, niet alleen voor de aanwezigen, maar ook als impuls voor de uitbouw van jongerenaktiviteiten van het HV in Nederland.

Bert Boelaars

OPROEP

Bij de kostenberekening van het weekend is onzerzijds een fout gemaakt, waardoor een groot financieel tekort is ontstaan. We hebben veertig gulden gevraagd, terwijl de werkelijke kosten op *f* 55,- per persoon kwamen. Nog goedkoop, maar voor ons toch ruim tachtig keer *f* 15,- te weinig. Daarom een vriendelijk verzoek aan de deelnemers: als het even kan, maak dan nog die *f* 15,- over op postgiro 19.79.30 van het Humanistisch Verbond te Utrecht, onder vermelding ,,aanvulling jongerenweekend''. Hartelijk dank!

NOORDELIJKE HV-JONGERENDAG GEKENMERKT DOOR ENTHOUDIASME

In navolging van het eerste landelijke weekend werd op 6 mei in de stad Groningen een regionale jongerendag gehouden. Deze dag werd georganiseerd door een zevental jongeren uit de drie noordelijke provincies. In de overzichtelijke groep van 23 aanwezigen heerste een ontspannen en enthousiaste sfeer en uit de reakties van de deelnemers bleek de behoefte aan een vervolg.

Voordat in groepen over de aangeboden onderwerpen werd gepraat, was veel tijd vrijgemaakt voor uitgebreide kennismakingen. In het inleidend praatje werd het kernbegrip ,,verbondenheid'' gebruikt. Je hebt andere mensen nodig. Van daaruit kan een onderscheid worden gemaakt in een mensbeeld en een maatschappijbeeld.

De eerste gespreksronde werd gevormd rond de vragen: Wat is het humanistisch mensbeeld? Wat doe je ermee, hoe breng je het in de praktijk en in welke situaties? Enkele voorbeelden: verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid, openheid, gelijkheid, gerechtigheid. Deze thema's bleken zoveel gespreksstof op te leveren, dat werd besloten de diskussie over het maatschappijbeeld op te schorten. Hierdoor kwam de interessante vraag hoe men zich een ,,ideale'' humanistische samenleving voorstelt niet meer aan de orde. In de tweede gespreksronde is plenair ingegaan op de door de groepen ingebrachte standpunten m.b.t. het mensbeeld. Deze standpunten bleken nogal wat overeenkomsten te hebben (we hadden ook niet anders verwacht). Verder zijn suggesties naar voren gebracht over de mogelijkheden/onderwerpen voor een tweede dag of weekend. De dag werd op vrolijke wijze beëindigd met een etentje in de pizzaria en een swingend feest tot in de kleine uurtjes.

Een tweede noordelijke dag of weekend zal waarschijnlijk begin november worden gehouden. Nader bericht volgt.

namens de jongerengroep: Jan Blaauw

uitreiking Van Praagprijs wer toespraken en Van (

Voor veel aanwezigen op het kongres in J.P. Van Praag-prijs het hoogtepunt va Bonger die de prijs uitreikte als Geert gelegenheid aangrepen om in hun toesp essentiële zaken aan te snijden.
De redaktie bereikte dan ook vele verzo nist op te nemen. Door de beperkte ruim niet mogelijk. Wel hebben wij hierbij spraak van Bonger en van het dankw

HENK BONGER:

angstwekkende ontwikkeling in boekenwereld

Vast was ik van plan geweest, om met een lichtvoetig ironisch begeleidend woord aan jou Geert de Dr. J. P. van Praag-prijs uit te reiken. Maar over dat woord nadenkend, stapte ik van dat plan af. Wij leven in een tijd waarin het lachen ons vergaat en als je dan doet alsof er niets aan de hand is, dan speel je de rol van de komiek op een begrafenis. Ik hoef die ellende niet op te sommen, we leven er middenin. (...)
Laat ik de kring kleiner trekken, namelijk om de wereld van het boek. Ook daar zijn ontwikkelingen die de haren te berge doen rijzen. En één van die ontwikkelingen is dat de zelfstandige uitgevers – zij die verstand hadden van literatuur, bevriend waren met de schrijvers en er een eer in stelden de boeken fraai en degelijk uit te geven – aan het verdwijnen zijn. Zij gaan op in gigantische bedrijven, geleid door zakenlieden die wel een boek tot een bestseller kunnen maken, maar die evengoed (zoals Roger Strarss het uitdrukt) touw, spaghetti of vloerkleden zouden kunnen verkopen. Ik mag niet overdrijven, en ik weet best dat er in ons land enkele betrekkelijk grote uitgeverijen zijn die uitstekende boeken mooi laten drukken. Maar de ontwikkeling in de boekenbedrijven is angstwekkend.
Manuskripten worden uitgekozen, verzorgd en aan de man gebracht zoals diepvrieskippen, overhemden of papieren luiers (...). En dat alles om het rinkelen van de kassa. Zo ook worden dié boeken uitgegeven waarbij de verwachte winst het motief is (...). De enige Schadenfreude die een boekenvriend kan hebben tegenwoordig, is het feit dat de meeste zo ontstane boeken even vlug uit de band springen als er eringelijmd zijn. Alsof ze ,,heraus mit uns'' riepen. En die boeken verdwijnen even snel uit de hoofden als ze uit de typemachnies geramd worden (...)
Maar nu over Geert van Oorschot, één van de weinigen die weten dat kultuur en sensatie elkaar bijten. En één van de laatsten die het risiko van een uitgave neemt, als hij vindt dat het boek, het essay of de gedichten gedrukt moeten worden.
En dat kan hij doen, omdat ook hij bestsellers heeft. Door de kwaliteit en niet door de advertenties. En vooral omdat hij met zijn drie medewerkers al het werk doet (...), alleen onderbroken door het eten van sigaren en het drinken van bier.
Geert van Oorschot paart een opmerkelijk kwaliteitsgevoel voor literatuur aan een summum van verantwoorde brutaliteit bij het aanbieden van zijn uitgaven (...). Hij heeft in de loop der jaren een fonds opgebouwd dat uniek genoemd mag worden. (...) Zo is Van Oorschots fonds een kultuurmonument, gemaakt door een gedreven man. En als je die uitgaven overziet, dan blijkt dat zijn voorkeur uitgaat naar kritische schrijvers, naar de niet-specialisten, naar de individualisten, naar de niet-konformisten. Dat wil dus zeggen naar de honnêtes-hommes die zich aan normen houden zonder zich te bekommeren waar die vandaan komen. En dan is het ook niet verwonderlijk dat deze man – en als zijn moeder een vorstin was, dan is hij een kroonprins – vol vloekend geuite ergernissen zit.
Ergernis over diktatoren, ergernis over dogmatisme, ergernis over de modderstroom van geklets die meer en meer rijst. Ergernis over waardeloze pennevruchten, slecht verzorgde boeken. Maar die ergernissen worden niet in het bier en de sigaren gesmoord, ze zijn een stimulans om juist als de kultuur gelijk Atlantis zinkt (zoals Marsman schreef) boeken uit te geven die de waarden inhouden die verloren dreigen te gaan.
Ik weet, Geert dat je de toekomst somber inziet. En dat je ook de toekomst van jouw uitgeverij niet verzekerd weet. Wie zal je moeten opvolgen? Maar één gedachte die mag je voortdurend hebben: dat het spoor dat je getrokken hebt in de Nederlandse literatuur breed en diep is. En dat je uitgaven blijven. (...) En de bewondering voor je smaak, je durf en je gedrevenheid zal niet verflauwen zolang er mensen lezen. Ik weet zeker dat het vriend en vijand – en op beiden mag je trots zijn – zal verheugen dat je deze J. P. van Praag-prijs hebt gekregen. (...)

Dankwoord Van Oorschot

(. . .) Toen ik hier naar toekwam, dacht ik: men verwacht van mij misschien een goed samenhangend betoog. Maar ik heb in mijn leven een aantal van dit soort betogen moeten aanhoren, op kongressen bijvoorbeeld, en ik vond het maar vervelend. Toen dacht ik, misschien moet ik een boodschap overhandigen aan het kongres van de humanisten. Maar ik heb ervaren in mijn leven dat al de mensen die boodschapen menen te moeten verkondigen, bedriegers zijn of erger. En dus ook maar geen boodschap. Wat moest ik toen eigenlijk wèl zeggen?
Toen ik hier naar toe kwam dacht ik van-

d boeiend evenement door de van Bonger Oorschot

Hilversum vormde de uitreiking van de n deze twee dagen, doordat zowel Henk van Oorschot in zijn dankwoord deze raken voor het Humanistisch Verbond

eken om beide toespraken in de Humaite van Humanist is integrale weergave de belangrijkste gedeelten uit de toeord van Van Oorschot opgenomen.

foto's: Rob Huibers

GEERT VAN OORSCHOT:

"de mens heeft zoveel vrijheid als hij nemen durft"

zelfsprekend aan mijn moeder en mijn vader. Mijn vader was een libertijn-socialist, een vijand van socialisten die in een partij waren verenigd. Mijn vader was ook regisseur van de arbeiderstoneelvereniging Uit het Volk Voor Het Volk – mooie naam vind ik nog altijd. (. . .) Er was een volkszangvereniging en die heette Excelsior en ik weet dus vanaf mijn derde jaar dat excelsior betekent steeds hoger. Waarom men steeds hoger wil of daar behoefte aan heeft, heb ik nooit in mijn leven kunnen vaststellen. Er was ook nog een kinderkoor en dat heette De Jonge Proletariër, daar was ik lid van. En in het repetitielokaaltje hingen aan de wand vier bordjes. Peau de suede-blauwe bordjes met links een portretje en rechts een spreuk.

Het ene bordje daarop stond een portret van Domela Nieuwenhuis (. . .) met de spreuk ,,Het licht is vrij, de lucht is vrij en dat het dat ook de aarde zij, daar moeten wij naar streven.''

Het tweede bordje had links een portret van Multatuli en natuurlijk met de spreuk ,,De roeping van een mens is mens te zijn''. Het derde bordje wat aan die wand hing, was een portret van de anti-militaristische dominee Schermerhorn en de spreuk op dat bordje luidde: ,,De mens heeft zoveel vrijheid als hij nemen durft''. Het vierde bordje links een portret van Fransisco Ferrer en de spreuk luidde: ,,Mijne kinderen, schiet goed''.

Die Ferrer heeft het bij mij wel gedaan. Hij was een Spanjaard die tegen de r.k.-kerk in Spanje in de eerste niet-godsdienstige openbare school oprichtte. Daarvoor werd hij dan ook gefusilleerd en voor het vuurpeloton staande, zei Ferrer tegen de soldaten: ,,mijne kinderen, schiet goed.''

Vanaf die kinderjaren wist ik dat de strijd voor het vrije denken, de strijd voor de vrijheid, de strijd voor het hardnekkig blijven volhouden van de rechten van de individualist altijd door de meerderheid zal worden beantwoord door de poging – en vaak met groot sukses – om de stem van de individualist, en de stem van de vrijheid en de stem van het heldere onkonformistische denken met geweld te smoren en met de dood te laten eindigen. (. . .)

Ja, ik weet niet zo goed wat humanisme is. Ik weet ook niet zo goed wat humanisten zijn. En ik ben een beetje bang van het Humanistisch Verbond. Want partijen, organisaties, verbonden kortom -ismen, hebben altijd het karakter van mensen die menen in het bezit te zijn van de absolute waarheid. Wie meent de waarheid in pacht te hebben, of wie meent dat buiten zijn waarheid geen andere waarheid mogelijk is, is iemand die altijd de brandstapel achter de hand heeft, benevens een aantal ketters die op die brandstapel moeten worden verbrand.

Wij kunnen altijd maar met veel moeite, met veel inspanning en met een poging om eerlijk met onszelf om te gaan, een klein gedeelte van de waarheid vaststellen. De mensen moeten zich bewust zijn, dat men met een nooit aflatende denkinspanning moet proberen helderheid, bewustzijn te veroveren. Elke partijganger is een vijand van de vrijheid. En elke partijganger is iemand die de non-konformist – misschien de humanist, als ik met Bonger mag spreken – als een onverklaarbare vijand beschouwt.

Nu las ik een paar dagen geleden in de NRC een stuk over het Humanistisch Verbond en over dit kongres. De schrijver beweerde dat u 15.000 leden hebt. Ik hoop dat het allemaal 15.000 ondogmatische mannen en vrouwen zijn. Maar die schrijver zei verder dat ondanks het toenemen van de onkerkelijkheid dat verbond niet groeit. Die man heeft niet goed nagedacht, denk ik. Wel is de onkerkelijkheid misschien toegenomen, maar het aantal gelovigen is niet verminderd, ik denk eerder vermeerderd.

Want alle gedroste gereformeerden, en alle gedroste katholieken zijn de radikalen van tegenwoordig die alleen maar God voor Marx hebben ingeruild en dus in wezen dezelfde onverdraagzame domme gelovigen zijn gebleven. (. . .)

Ja, Henk, ik denk toch dat tegen alles in, en tegen iedereen in, en tegen partijen, kerken en allerlei soorten verbonden in, er altijd een paar mensen zullen overblijven die doen waar ze zin in hebben. Die schrijven wat ze denken, en als het niet in vrijheid kan worden uitgegeven, dan zullen ze het in het verborgene blijven doen. En ik geloof, en ik hoop, dat er altijd een paar gekken zullen blijven die zich voor het publiceren van dit soort geschriften zullen blijven inzetten.

Mijn hoop is nog wel aanwezig, mijn verwachtingen zijn zeer gering. Want ik denk toch dat een humanist iemand is die pessimist is, dat wil zeggen – om met mijn overleden vriend Melle te spreken – het komt nooit meer goed. Maar we blijven doorgaan als een Don Quichotte om te vechten voor die dingen waarzonder ons leven niet respektvol zou zijn. Ik dank u.

foto's: Rob Huibers

i.p.v. streven naar méér leden

Simplist Bie: HV moet zich opsplitsen in 7.500 tweemansverbondjes!

(. . .) Er is een heel duidelijk in het oog springend verschil tussen uw verbond en het onze. Het gaat namelijk niet zo goed met het HV en het gaat heel erg goed met het Simplistisch Verbond. In haar dertigjarig bestaan is het HV er helaas nog niet in geslaagd een faktor van betekenis te worden in de Nederlandse samenleving, is zij er niet in geslaagd opgenomen te worden in het zogenaamde noemcircuit, ja wordt er in ruime kring gedacht dat het HV niet zo nodig zo niet eigenlijk overbodig is. En dan het Simplistisch Verbond. Onderzoekingen wijzen uit dat nu na vijf jaar van haar bestaan 98,4% van de Nederlandse bevolking het begrip simplisme kent. (. . .)
Het klinkt verschrikkelijk pedant, maar inderdaad bezitten wij als jonge springlevende zeventigerjaren-organisatie de zelfgesmede suksessleutel en wij willen hem best even afstaan. En hier komt dat geheim van de smid. Het meest markante en wezenlijke verschil tussen onze twee verbonden is namelijk dat het HV leden heeft en er dolgraag méér wil hebben en dat het Simplistisch Verbond geen leden heeft en er ook geen wil hebben. (. . .) Het is daarmee de enige organisatie op levensbeschouwelijke grondslag ter wereld die haar invloed niet wil vergroten door vermeerdering van haar ledental. Het Simplistisch Verbond gaat er namelijk vanuit dat juist het verenigen en binden van grote groepen mensen ter verkondiging en verbreiding van een levenshouding of visie geleid heeft tot veel ellende en anti-humanisme in deze wereld. (. . .)
U, Humanistisch Verbond, u bent ontstaan uit reaktie op de naoorlogse herzuiling, maar u bedient zich van precies hetzelfde machtsmechanisme als dat van uw tegenstanders: vergroting van het ledental. U, Humanistisch Verbond wordt verscheurd door de schizofrenie van deze tijd. Terwijl u toegeeft dat u weinig anders konsumabels te bieden heeft dan het plezier van erbij horen, blijkt zonneklaar dat de moderne mens nergens meer bij wíl horen. Het rapport-Wichers konkludeert dat alles nog goed komt als u honderdduizend leden zoudt hebben. WEES TOCH REDELIJK HUMANISTEN!!! Als u hetzelfde groeitempo behoudt als dat van de afgelopen dertig jaar, dan zult u dit aantal bereikt hebben in het jaar 2104. En met die 15.000 leden van nu hebt u al zoveel kopzorgen! Het Simplistisch Verbond hoopt vurig dat u morgen na bespreking van het alarmerende rapport van uw hoofdbestuur tot één konklusie zult komen: stoppen naar het streven naar macht. Want alleen dan zullen het simplisme en het humanisme elkaar definitief de hand reiken. Kijk om u heen, kies een partner, ontbind het huidige hoofdbestuur en ga van hier als 7.500 kleine tweemans humanistische verbondjes! En als u dat besluit, dan zult u eens zien hoe u wordt ingesluisd in de Nederlandse samenleving, en in welk een noemcircuit u terecht komt.
Maandag aanstaande openen alle kranten met dit opzienbarende bericht en het woord humanisme zal op ieders lippen zijn. Zeveneneenhalfduizend humanistische verbondjes die uitzwermen over het hele land en die zo gestalte geven aan één van uw mooiste humanistische idealen: het aktiveren van de eigen verantwoordelijkheid van de mens.

uit het gesprek met „de gewone man"

het menselijk tekort van de gewone man is meestal een financieel tekort

De gewone man over God
Als er een god moet zijn, en als ie komt – en dat is helemaal niet uitgesloten want ze zijn technisch namelijk zeer knap tegenwoordig – dan wel graag een keiharde god met een grote g waar je u tegen kunt zeggen. (. . .) De mensheid heeft een manager nodig. Dus mijn ideale god zou dus eigenlijk een kruising zijn tussen de oude Willem Drees, Cor Coster, Marlon Brando en Gerrie Knetermans. En dan in het lijf van Sylvia Christel, met het haar van Martine Bijl.

De gewone man over de vraag over de zin van het leven
Die vraag kan de gewone man niet beantwoorden omdat ie daar geen tijd voor heeft. Dat zou ik nou ook best eens willen, zo lekker twee dagen met broodjes en koffie, glaasje wijn. Lekker ouwehoeren waar we mee bezig zijn, maar daar heb ik geen tijd voor.
„Dus nadenken over de zin van het leven is voor jou „overbodigheidsdenken?" Ja, dat is voor mij pure luxe. – Maar hoe kom je dan klaar met je menselijk tekort?"
Bij ons soort mensen is het menselijk tekort vrijwel altijd een financieel tekort, zo zit dat.
Koot & Bie besloten hun optreden met het gezamenlijk staande zingen van „één van de mooiste, optimistische, humanistische liederen uit de hele wereldliteratuur: ons eigen, ons aller „Lang zullen we leven" . . . in de ethica" en namen afscheid met de echte simplistisch humanistische slogan „Wees mens met vlag en wimpel, maar houdt het simpel."

De gewone mens over de dood
Ik ben nou veertig jaar. Ik doe aan sport, ik dol elke dag een half uur met de honden. Dus als ik 75 ben ben ik nog in prima konditie. Nou hebben ze nog 35 jaar de tijd om iets uit te vinden – DNA, biochemica, klonen – waardoor mijn generatie helemaal niet meer dood gaat. Hebt u daar wel eens over nagedacht? En dat maakt gelijk een einde over al dat gezeik over een eventueel hiernamaals. Het wordt één eeuwig hiernamaals. En wat dan het Humanistisch Verbond betreft: de gemiddelde leeftijd zal zeker met honderden jaren omhoog gaan. En als er niemand meer de pijp uitgaat, dan is er ook geen behoefte meer aan die geestelijke begeleiders. Het wordt een grote gezelligheidsvereniging. Een gouden toekomst.

Pedofilie

Ik heb kennis genomen van het bericht in het nummer van 1 april 1979 over de petitie die door het Humanistisch Verbond, De Coornhertliga, de NVSH en Ds. Klamer met betrekking tot de strafbaarheidsstelling van pedofilie wordt gericht tot regering en parlement.
Het onderwerp is emotioneel zeer zwaar geladen, evenzeer als bijvoorbeeld mishandeling, terreur en vooral verkrachting. Enige tijd geleden wijdde Koos Postuma voor de tévé een Groot Uur U aan de pedofilie. Dat daarin een arts die zelf pedofiel is ,,poseerde'' als een deskundige, en de manier waarop hij dat deed, heeft mij – vooral ook als humanist - emotioneel-sterk en -onaangenaam aangegrepen.
Al ongetelde jaren ben ik lid van het Humanistisch Verbond. Ik vrees dat het HV mijn spreekbuis niet, of niet alleszins, is bij het uitbrengen van deze petitie.
Het wezenskenmerk van de humanist is, dat hij ieders vrijheid eerbiedigt indien en voor zover deze geen inbreuk maakt op de vrijheid van een medemens. Zo'n inbreuk kan een humanist niet dulden en voor hem moet in ons rechtsbestel de strafbaarbeid dan boven twijfel staan.
Het komt er op neer, dat de humanist zelfbeheersing in acht moet nemen en dit geldt ook voor de pedofiel.
De meerderjarige pedofiel heeft een natuurlijk overwicht over minderjarigen, vooral over jonge kinderen. Bij de pedofilie gaat het mij dan vooral om die jonge kinderen.
Zelden of nooit zal zo'n kind zelf aan de pedofiel vragen om een seksueel kontakt. Het is naar ik aanneem toch wel steeds de pedofiel die daarop aanstuurt of in zijn benaderingen daarnaar bewust of onbewust heenstuurt. Dat is dan gewild of ongewild misbruik van macht of onmacht.
Dat misbruik is strafwaardig. De humanist zoekt zichzelve niet doch hij zoekt de ander. Die ander kan een jong kind zijn, waarom niét! Maar elk denkbaar kontakt met kinderen moet gericht zijn op het belang van dat kind, en allerminst op het belang, de wens of het verlangen van de pedofiel.
Zou dan al een kind enigerlei seksueel of daaraan grenzend kontakt bewust of onbewust aanmoedigen, dan behoort geen enkele volwassene zich daarin te gaan uitleven. Dat geldt ook voor de pedofiel.
De liefde voor kinderen is ons allen aan- en in-geboren. Ook een niet-pedofiel doet het goed als een kind hem genegenheid betoont. Maar hem past gelijk ieder ander dan zelfbeheersing.
Een bewijs van mijn eigen zelfbeheersing is, dat ik in deze brief mijn emoties, die mij in feite doen gruwen bij de gedachte aan seksueel kontakt met kinderen, pas in deze slotzin toon.
De ,,laatste slotzin'' is, dat een eventueel nieuwe wetgeving rondom de pedofilie vooral sterk-genuanceerd moet zijn.

H. G. Hagelen

Concept-commentaar
Uitgangspunt van de pedofilie-petitie is juist het zelfbeschikkingsrecht van iedereen, ook van het kind. Vandaar een pleidooi tot het wegnemen uit de strafwetgeving. Het spreekt voor zichzelf dat ieder opgedrongen kontakt onwenselijk is: dat blijkt ook duidelijk uit de petitie. De petitie pleit ook voor een genuanceerde wetgeving. Daarom is ons niet duidelijk waarom u het niet met de petitie eens bent. Het feit dat u van pedofilie gruwt mag in een redelijke wetgeving nooit doorslaggevend zijn. Iedere vorm van machtsmisbruik zal ook in de door het H.V. voorgestane wetgeving tegengegaan dienen te worden.

Redaktie

Theocratie is geen democratie

N.a.v. datgene wat Rob Tielman in de Humanist van 15 mei 1979 over het Nederlandse ,,Ayatollah-effect'' schreef, zou ik graag nog het volgende onder de aandacht willen brengen.
De God der Joden, Christenen, en Islamieten deed als E(e)l zijn intrede in deze wereld, toen Abraham en zijn Terahieten uit het UR der Chaldeeën trokken, omdat zij geen knieval wilden doen voor de goden, totems, en sterrenwichelarij der sedentaire Mesopotamiërs.
God is een Joodse uitvinding en hij gaf onder de Joden later aanleiding tot een vorm van regeren, die als theokratie, als heerschappij van God, bekend werd. Noch de Joden, noch de Christenen, noch de Islamieten zijn de uitvinders van de demokratie. De uitvinders van de demokratie zijn de ,,heidense'' Grieken, die overigens ook wel hun goden kenden. Als demokraten zijn wij de geestelijke erfgenamen van de Grieken en zeker niet van de Joden.
Als de Hollandse ,,Ayatollah's'' in de Bond tegen het vloeken God de basis der demokratie'' noemen, dan noem ik dit een vorm van godsdienstige geschiedvervalsing en inderdaad een poging tot invoering van de theokratie in Nederland, die nota bene momenteel zelfs in Israël niet bestaat, waartegen het Humanistisch Verbond waardig maar krachtig stelling dient te nemen.
Men hoeft zich niet eens meer af te vragen waarvoor die Bond tegen het Vloeken gekozen heeft. Voor de theokratie natuurlijk, want als God de basis van de demokratie is, dan is de demokratie in een theokratie veranderd. Of m.a.w. de demokratie is dan ter ziele gegaan.
Demokraten en Humanisten opgepast!

Marcel Huppe

VERBOND OP RTV

RADIO
ZONDAGS HILVERSUM 2
VAN 9.30 - 10.00 UUR

17 juni 1979 JEUGDWELZIJN 2
Voor veel jongeren biedt thuis geen plaats meer. Ook de bestaande kinderbescherming kan hen geen opvang geven.
Een programma over de mogelijkheden die hen nog openstaan.
Samenstelling: Piet Brinkman en Riëtte Kuin.

24 juni 1979 **IS RECHT OP LEVEN EEN MENSENRECHT?**
In Iran spreekt een revolutionaire rechtbank 270 doodstraffen uit. In Benin worden 100 mensen bij verstek veroordeeld. In Amerika wachten 500 mensen in de dodencel op exekutie.
Een programma over de doodstraf.
Samenstelling: Piet Brinkman.

1 juli 1979 **VRIJWILLIGERSWERK : EEN VOLWAARDIGE WERKVORM**
Verslag van de konferentie ,,Arbeid Anders'', samengesteld door Rina Spigt en door haar gepresenteerd.

normen verdedigen of normsystemen hanteren

In het Cultureel Supplement van NRC-Handelsblad van 25 mei 1979 staat een interview met Else Barth. De titel die boven het stuk – vermoedelijk door de ,,koppenmaker'' ter redaktie – werd geplaatst luidde (nogal offensief): ,,Mensen die normen verdedigen zijn agressief''. In het interview zelf komt deze wat malle stelling nergens voor. Veel duidelijker en genuanceerder zegt mevrouw Barth, ongeveer in het midden van het interview: ,,Terugdenkend aan al die jaren (*ik heb dit nooit eerder zo geformuleerd, dus ik moet goed nadenken wat ik zeg* (curs. P.S.)): begint zich op empirische gronden een beeld af te tekenen dat ik volstrekt niet had verwacht en dat is dit: *onder degenen in de maatschappij die op een of andere manier een normensysteem uitdragen is de frequentie agressieve mensen veel hoger dan onder hen die dat niet doen.*'' (curs. NRC)

De kop is dus duidelijk onjuist want onproper. Mevrouw Barth bestrijdt niet het hanteren van normen, maar het uitdragen van norm*systemen*. Duidelijkheidshalve geeft zij nog voorbeelden als de Kerkvaders en Thomas van Aquino.
Het hanteren van normen: het toetsen van gedrag aan elementaire uitgangspunten en heersende omstandigheden is in beginsel niet agressief. Het tegenovergestelde zou betekenen: onverschilligheid, verraad aan wezenlijke voorwaarden van samenleven in gerechtigheid.
Humanisten b.v. hanteren normen – echter geen norm*systemen*, geen vaste onaantastbare reeksen van voorschriften, maar normen voor gedrag die behoedzaam van geval tot geval tot stand komen door voorzichtige toetsing van gedrag aan elementen als verdraagzaamheid, vrijheid, gerechtigheid, menselijke waardigheid en medemenselijkheid – elementen overigens wier inhoud aan voortdurende diskussie wordt vrijgegeven.
De kop boven het stuk was dus strijdig met de stelling van mevr. Barth en deze laatste verzuimde het essentiële verschil tussen ,,normen verdedigen'' en ,,normsystemen hanteren'' duidelijk te maken. In haar aanval op evidente normsystemen van b.v. de Kerkvaders en Thomas van Aquino gaf zij er bovendien onomwonden blijk van dat zij een norm weet te hanteren.

P. Spigt

Islam

Op 14 mei heeft Ayatollah Khomeiny verklaard dat zijn belangrijkste streven is over heel de wereld de wetten van de Islam in te voeren.
Een eerste aanzet daartoe is bijvoorbeeld al te merken in Indonesië. In toenemende mate wordt er druk uitgeoefend op de Indonesische regering de wetten aan te passen aan de godsdienstige Islamitische opvattingen. Zo wordt er druk uitgeoefend op de regering om het gehele familierecht (erfenis, voogdijschap, etc.) volgens het Moslimrecht in te richten.
Volgens de N.R.C. van 1 juni j.l. staat Indonesië voor de vraag of het een Moslimstaat moet worden of een land waarin de scheiding van kerk en staat in acht wordt genomen.

Goedereede

,,Twee artikelen van het Reglement van Orde voor gemeenteraadsvergaderingen in Goedereede moeten worden nietig verklaard omdat daarin staat dat mannelijke gemeenteraadsleden verplicht zijn een gebed staande aan te horen. Ze zijn in strijd met de grondwet en met de universele verklaring van de rechten van de mens, waarin vrijheid van godsdienst wordt gewaarborgd.''
Aan het woord zijn twee leden van de Provinciale Staten van Zuid-Holland, de Wolf en Mastik-Sonneveldt (P.v.d.A.), in vragen aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Zij verlangen dat het Reglement van Goedereede zo wordt gewijzigd dat niet-godsdienstige raadsleden niet in gewetensconflict hoeven te raken.

vrouwen

Minister Pais heeft verklaard dat bij de voorbereiding van de anti-diskriminatiewet zorgvuldig moet worden nagegaan in hoeverre er voorschriften moeten komen om het onderscheid tegen te gaan tussen mannen en vrouwen bij gesubsidieerde instellingen.
Op het ogenblik heeft de overheid geen middelen om tegen discriminatie op te treden.
Aanleiding is een discriminerende bepaling bij een schoolbegeleidingsdienst op reformatorische grondslag.
Een ander voorbeeld van diskriminatie van vrouwen kwam aan de orde in de Tweede Kamer naar aanleiding van vragen aan minister Wiegel over S.G.P.-afdelingen waar vrouwen niet worden toegelaten.
Ook Wiegel antwoordde dat overwogen zou moeten worden bij de behandeling van de anti-diskriminatie wet dit aspekt te bekijken.
Bekend is al dat de Katholieke kerk zich niet aan de voorgenomen anti-diskriminatie wetgeving wil onderwerpen.

abortus

Een hoogleraar van het V.U. ziekenhuis in Amsterdam is door de rechter in het ongelijk gesteld: hij heeft niet het recht gekregen om aan andersdenkende kollega's de wet voor te schrijven inzake het aborteren.
De rechter is van mening dat niemand gedwongen kan worden in strijd met het eigen geweten te handelen inzake abortus.
Het bestuur van het V.U.-ziekenhuis werd daarom in het gelijk gesteld, omdat het van die gewetensvrijheid was uitgegaan.

opleidingen

Het Humanistisch Verbond heeft bij de minister van onderwijs, Pais, erop aangedrongen inzage te geven in de verdeling van de overheidssubsidies aan kerkelijke opleidingen. Het HV heeft de indruk dat de overheidssubsidies voor kerkelijke opleidingen niet in overeenstemming zijn met de omvang van de geestelijke stromingen die van die opleidingen gebruik maken.
Met name wil het Humanistisch Verbond bekijken in hoeverre ook humanistische opleidingen op universitair nivo in aanmerking komen voor subsidie. Het zou

hierbij gaan om opleidingen die een zgn. 1e graads bevoegdheid vragen.
Inmiddels is aan de Theologische Faculteit in Leiden enige beroering ontstaan omdat de kerkelijke hoogleraren zich niet langer wensen te houden aan de scheiding van kerk en staat.
De wet maakt een duidelijk onderscheid tussen de theologische opleidingen die door de overheid worden ingericht en de kerkelijke opleidingen die door de kerken worden ingericht. Kerkelijke hoogleraren willen deze onderscheiding opheffen, hetgeen in strijd is met de scheiding van kerk en staat, volgens voorstanders van het openbaar onderwijs aan de universiteit te Leiden.

vrijstelling

Op 6 juni heeft de vaste kommissie voor defensie een openbare hoorzitting gehouden over het dienstplichtigenbeleid.
Het Humanistisch Verbond is op deze zitting ook gehoord. Het HV heeft er op aangedrongen een einde te maken aan de uitzonderingspositie voor geestelijke verzorgers: theologiestudenten en geestelijken worden automatisch vrijgesteld van de dienstplicht. Het HV is van mening dat geestelijke verzorgers zoveel mogelijk midden in de maatschappij dienen te staan. Bovendien werkt de vrijstelling van theologiestudenten diskriminerend ten aanzien van HOI-cursisten. Het HV kan zich wel voorstellen dat in tijden van oorlog levensbeschouwelijke groeperingen funktionele vrijstelling zouden kunnen krijgen voor geestelijke verzorgers indien daartoe aanleiding is. Dit zou dan zijn overeenkomstig andere beroepsgroepen. Een uitzonderingspositie is op zichzelf – volgens het HV – voor geestelijke verzorgers niet langer te handhaven.

raadslieden

Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond heeft bij staatssekretaris Wallis de Vries van C.R.M. erop aangedrongen een nauwkeuriger gebruik te maken van het begrip raadsman of raadsvrouw. De overheid subsidieert momenteel zgn. sociale raadslieden. Het komt nogal eens voor dat die gemakshalve met ,,raadslieden'' worden aangeduid. Het HV acht het, om verwarring te voorkomen, juister het bijvoeglijk naamwoord ,,sociaal'' voor deze raadslieden te blijven gebruiken, omdat anders verwarring zou kunnen ontstaan met de humanistische raadslieden in leger, gevangenissen, zieken- en bejaardenhuizen, e.d.

Rob Tielman

Algemeen voorzitter Rob Tielman bedankt langs deze weg al degenen die hem beterschap hebben gewenst naar aanleiding van zijn handblessure. Inmiddels heeft hij zijn telefonische spreekuren op de vrijdagmiddag in het Erasmushuis hervat.
Hij vraagt er bij voorbaat begrip voor dat de beantwoording van brieven enigszins vertraging kan oplopen. Hij hoopt september weer volledig beschikbaar te zijn voor het Humanistisch Verbond.

wie ook zo is

Dat is niet alleen Rob Tielman. Wie nog meer ,,zo'' is en interesse heeft om mee te werken aan een taakgroep ,,Humanisme & Homoseksualiteit'' wordt hierbij uitgenodigd voor een eerste bijeenkomst op **donderdag 21 juni** om 20 uur op het Erasmushuis aan de Oudegracht 152 te Utrecht. Ook degenen die solidair zijn met homo's en dat willen laten merken, zijn van harte welkom. Een van de punten op deze avond is onze deelname aan een landelijke werkgroep geloof en levensbeschouwing, die gaat opereren vanuit het COC. Wie op 21 juni is verhinderd en toch graag wil meedoen, kan dat doorgeven aan Bert Boelaars op het HV-kantoor (ook voor nadere inlichtingen).

Blijf van mijn lijf

De stichting ,,Blijf van Mijn Lijf'' heeft de resultaten van een onderzoek naar vrouwenmishandeling gepubliceerd. Aan dit onderzoek werkten 80 instellingen mee. Dit onderzoek werd ondermeer ingesteld ,,om hulpverleners te attenderen op de problematiek van mishandelde en bedreigde vrouwen, opdat ze die situaties sneller kunnen signaleren en adekwate hulp kunnen ontwikkelen''. Adres van de Stichting: Postbus 4214, Amsterdam, telefoon 020 - 942758.